

Notat

Bilag 2. Socialforvaltningens væsentligste opmærksomhedspunkter ift. regeringsudspillet Børnene Først

17. februar 2021

Sagsnummer
2021-0025260

Dokumentnummer
2021-0025260-9

Regeringens udspil Børnene Først omfatter med sine 43 initiativer en bred vifte af tiltag på det udsatte børne- og ungeområde, som - såfremt det vedtages - vil medføre en større ændring af den socialfaglige praksis og det kommunale råderum til at styre driften på området, herunder særligt anbringelsesområdet. Socialforvaltningen har opmærksomhedspunkter ifm. det aktuelle udspil, som beskrives i det følgende. Det bemærkes, at papiret ikke omhandler økonomi, men at det i sagens natur er en udfordring, hvis ikke forslagene er finansieret.

1. Øge brugen af tvang og indgribende indsatser

Det er et centralt element i regeringens udspil, at der i sagsbehandlingen om udsatte børn og unge skal være et skærpet fokus på, om en anbringelse vil være relevant. Regeringen foreslår eksempelvis en automatisk vurdering af behovet for også at anbringe søskende samt at lempe kravene til adoption uden samtykke, således at plejefamilieadoption gøres nemmere.

Regeringen foreslår endvidere en reform af plejefamilieområdet, som bl.a. indebærer en ny organisering af plejefamilieområdet i form af regionalt placerede mellemkommunale plejefamiliecentre, der er fagligt dedikeret til plejefamilierne samt en ensartet landsdækkende aflønningsmodel for alle plejefamilier. Regeringen foreslår ligeledes en national kampagne, som bl.a. skal få flere til at blive plejefamilier.

Forvaltningens betragtninger

- Flere anbringelser vil medføre øget efterspørgsel på anbringelsessteder, herunder især plejefamilier. Kommunen har, ligesom mange andre kommuner, udfordringer med at rekruttere nye plejefamilier og fastholde de allerede godkendte plejefamilier. Regeringens forslag om en reform af plejefamilieområdet er ikke uddybet nærmere i udspillet, men kan muligvis betyde udflytning af opgaver fra kommunen. Forvaltningen bemærker dog, at kompetenceudvikling af nye og godkendte plejefamilier kan være et instrument til at øge

Socialpolitik og Udvikling
Bernstorffsgade 17
1577 København V

EAN-nummer
5798009683052

kvaliteten af indsatsen for det anbragte barn eller ung samt som led i en rekrutterings- og fastholdelsesstrategi af plejefamilierne.

- Udspillet har i særlig grad lagt vægt på de tungere sager og vedrører i mindre grad den forebyggende del af indsatsen på området. Kommunen har i mange år arbejdet med en tidlig og forebyggende indsats til udsatte børn, hvor barnet og familien får en indsats på rette niveau alt efter det konkrete behov. Den forebyggende og tidlige indsats er afgørende for at forebygge, at børn og unge og deres familier havner i en situation, hvor anbringelse uden for hjemmet bliver aktuel. Der skal gribes ind i tide, så problemerne håndteres, før de vokser, og en anbringelse er relevant.
- Forvaltningen oprettede i 1. halvår 2020 et bydækkende adoptionsteam på baggrund af budgetforhandlingerne for budget 2020-23 (budgetforslag SO12b: Handleplan for en styrket forebyggende indsats på det udsatte børne- og ungeområde). Adoptionsteamet består af to sagsbehandlere med kompetencer i den specialiserede sagsbehandling, som er forbundet med spæd- og småbørn samt anbragte plejebørn. Formålet er at styrke sagsbehandlingen i adoptionssager både med og uden samtykke. Foreløbig har adoptionsteamet ti igangværende sager om adoption.

2. Ny balance i vægtningen af hensynet til hhv. forældre og børn

Regeringen lægger med sit udspil op til en ændring af vægtningen af hensynet til hhv. forældre og barn. Fx er der lagt op til, at barnet får selvstændig partsstatus, fra barnet fylder 10 år, og dermed får ret til at klage over en afgørelse i egen sag. Regeringen har endvidere foreslået, at barnet får mulighed for at sige nej til samvær med forældre og netværk i en kortere eller længere periode. Derudover er der lagt op til en lempelse af kravene for, hvornår et barn kan bortadopteres uden samtykke. Dermed kan adoption ske, når det vurderes at være til barnets bedste, fordi forældrene er og også vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet.

Forvaltningens betragtninger

- Det er vigtigt, at barnet høres og inddrages i egen sag, og det kan derfor også fagligt give mening at tydeliggøre i lovgivningen, at barnet har egne rettigheder. Det skal dog bemærkes, at det allerede i dag følger af lovgivningen, at barnets eller den unges synspunkter skal inddrages med passende vægt i overensstemmelse med alder og modenhed (Serviceloven § 46, stk. 3).
- Det er vigtigt, at der i sagsbehandlingen og lovgivningen fortsat er fokus på forældresamarbejde og forældrenes udfordringer, så barnet har mulighed for at komme hjem igen. Dette også ud fra

et fagligt perspektiv om, at familien og familiens netværk ofte er de blivende relationer i barnets liv, og familien kan derfor ofte være dem, anbragte børn og unge flytter tilbage til efter endt anbringelse, når de skal i gang med voksenlivet (SFI, 2017). At finde løsninger i samarbejde med familiens netværk er et centralt punkt i BBU's omstillingsplan.

- Et opmærksomhedspunkt er ligeledes at sikre, at barnet ikke kommer til at bære ansvaret for egen sag. Det er i sidste ende forvaltningen, der skal foretage en helhedsorienteret socialfaglig vurdering. Derfor er det også vigtigt, at barnet støttes på rette vis i det omfang, barnet ønsker - og har en modenhed til - at træffe beslutninger i egen sag.

3. Ny Barnets Lov

Regeringen har med udspillet lagt op til udarbejdelsen af en selvstændig "Barnets Lov", som indebærer, at reglerne på området udskilles i sin egen selvstændige lov. Formålet er dels at sætte børnene i centrum for bestemmelserne, dels at gøre lovgivningen mere overskuelig - for barnet, familien og sagsbehandleren. Konkret har regeringen lagt op til, at den nye lov alene vedrører socialt udsatte børn og forældre, der har brug for hjælp på grund af manglende forældrekompetencer eller andre sociale problemer hos forældrene eller barnet. Rammerne for støtten til familier, der alene har behov for hjælp pga. en funktionsnedsættelse hos barnet eller forældrene, forbliver i serviceloven.

Forvaltningens betragtninger

- Udsatte børn og unge vil med Barnets Lov få flere selvstændige rettigheder, såsom partsstatus fra barnet er 10 år, end børn med handicap. En opdeling mellem Barnets Lov og øvrig lovgivning (bl.a. serviceloven, adoptionsloven mv.) vil betyde, at der er forskel på børns rettigheder afhængigt af, om barnets eller den unges sag behandles under Barnets Lov eller serviceloven. Det er derfor af stor betydning, at der er klare linjer for hvilke børn, der skal have behandlet deres sag under hvilken lovgivning.
- Handicaporganisationer har gennem en årrække ønsket lovgivningen på handicapområdet afskilt fra det sociale område. Forvaltningen forventer, at der vil opstå en ny problemstilling ift. forældresamarbejdet, da forældre til børn med handicap og samtidige sociale problemstillinger i højere grad vil foretrække at være omfattet af handicapbestemmelserne frem for Barnets Lov.

4. Nye procestrin i sagsbehandlingen

Foruden den foreslåede udskillelse af området for udsatte børn og unge fra serviceloven omfatter regeringens udspil også forslag om nye procestrin i den kommunale sagsbehandling. Der er i udspillet ikke lagt op til en samtidig regelforenklning. Det er fx forslag om, at kommunerne

forpligtes til altid at overveje adoption af nyfødte, der anbringes ved fødslen, samt at kommunerne får pligt til at sørge for tilbud om venskabsfamilie til alle anbragte børn og unge på en institution.

Det bemærkes dog, at regeringen i sit udspil også lægger op til, at der skal ske et kvalitetsløft af sagsbehandlingen bl.a. med efteruddannelse til socialrådgivere. Herudover foreslås det at nedsætte af et partnerskab, der har til opgave at komme med forslag til, hvordan rammerne for sagsbehandlingen på børneområdet i kommunerne styrkes.

Forvaltningens betragtninger

- Det fremgår ikke af udspillet i hvilket omfang, de nye procedurer i sagsbehandlingen medfører øgede krav til skriftlige afgørelser og registreringer mm., men der kan heri ligge en ekstra opgave for sagsbehandlerne.
- Det er vigtigt, at der er den fornødne kvalitet i sagsbehandlingen i sager om udsatte børn og unge, og at sagsbehandlerne har et indgående kendskab til lovgivningen. Derfor vil det være vigtigt, at der støttes solidt op om implementering af ændret lovgivning, og at der i dette arbejde også er fokus på, hvordan sagsbehandlingen tilrettelægges i praksis, således at der fortsat er rum til det socialfaglige arbejde.